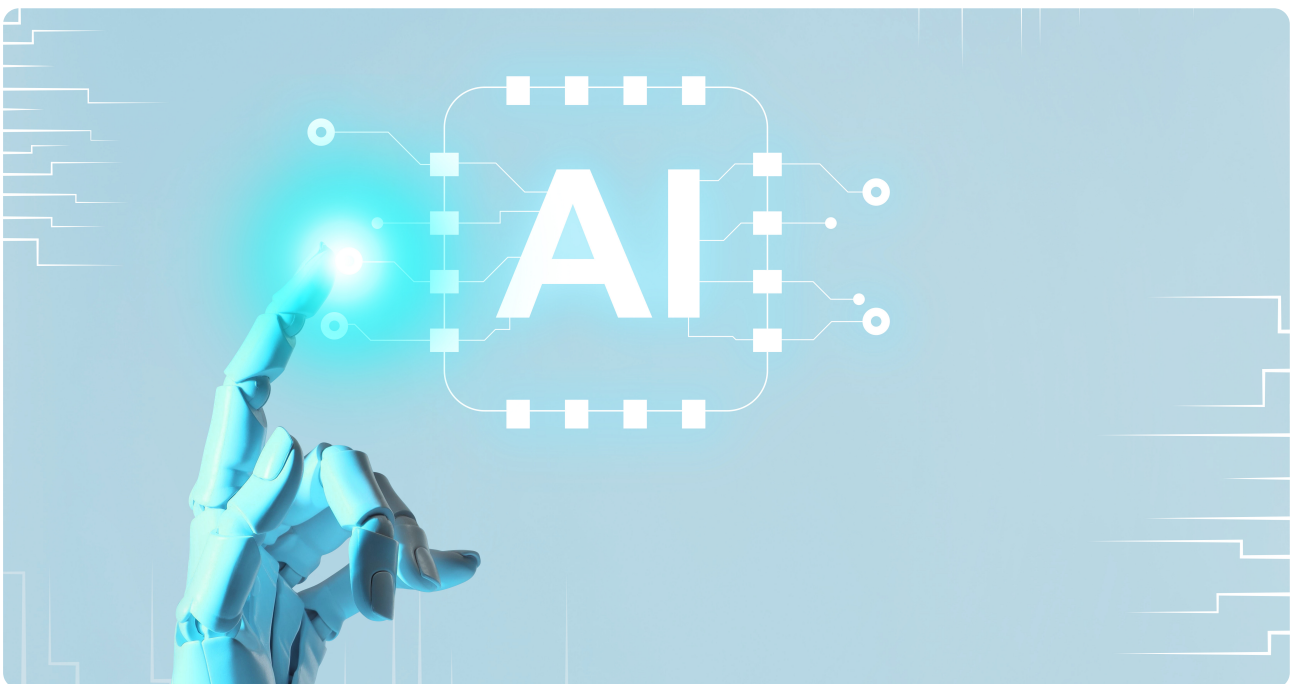

NEWS

Merkki siitä, että kyse on tekoälystä

EU ottaa käyttöön kuvakkeet, joilla tekoälyn tuottama sisältö merkitään. Mitä se tarkoittaa digital signagelle ja miksi ScreenWay pitää sitä hyvänä asiana.

9. elokuuta 2026, Tobias Engl

Kesäkuun 2026 alussa Euroopan komissio julkaisi kuvakesarjan, jolla tekoälyn tuottama sisältö voidaan merkitä. Kolme kuvaketta kertoo, kuinka suuri osuus tekoälyllä on ollut: perusmerkki, symboli kokonaan tekoälyn tuottamalle sisällölle ja symboli sisällölle, jota on osittain muokattu tekoälyllä. Kaikki kolme ovat saatavilla SVG- ja PNG-muodossa neljänä versiona. Niiden tarkoitus on auttaa katsojaa tunnistamaan, onko tekoäly ollut mukana sisällön tekemisessä.

Itse merkintävelvollisuus perustuu tekoälysäädöksen 50 artiklaan. Se koskee kahta sisältöluokkaa. Ensinnäkin syvävääreännöksiä eli kuvia, ääni- tai videosisältöjä, jotka esittävät todellisia henkilöitä tai tapahtumia ja antavat katsojalle vaikutelman aitoudesta. Toiseksi tekoälyn tuottamaa tekstiä, joka julkaistaan yleisön tiedottamiseksi yleistä etua koskevista asioista ilman, että ihminen on tarkistanut sen tai kantaa siitä toimituksellisen vastuun. Taide ja satiiri on rajattu ulkopuolelle, samoin tekstit, joista joku vastaa toimituksellisesti.

Digital signagen arjessa tämä tarkoittaa: menutaulu, jossa on tekoälyn luoma tomaattikeitto, ei ole syvävääreännös. Tervetulonäkymä, jonka taustalla on ystävällinen tekoälyllä tehty muotokuva, ei ole uutinen. Valtaosa siitä, mitä ScreenWay-näyttöillä pyörii, ei kuulu merkintävelvollisuuden piiriin. Se syntyy näyttöjen ylläpitäjän toimituksellisella vastuulla.

On tilanteita, joissa kuvakkeista on hyötyä, vaikka niitä ei vaadittaisikaan. Klinikan infokioskin, joka vastaa hoitoja koskeviin kysymyksiin tekoälyn kielimallin avulla, pitäisi kertoa käyttäjälle, että hän keskustelee koneen kanssa. Mainoksen, jossa tekoäly on vaihtanut kasvot, pitäisi näyttää se. Ei siksi, että viranomainen vaatii, vaan koska näytön edessä seisovien ihmisten luottamus riippuu siitä.

ScreenWay valitsi läpinäkyvyyden jo varhain, niin arkkitehtuurissa kuin viestinnässä. Local-first tarkoittaa: data pysyy siellä, missä se syntyy. Tekoälysisällön merkitsemisessä sama asenne tarkoittaa: missä tekoäly on ollut mukana, sen pitää näkyä. EU:n kuvakkeet ovat tähän järkevä työkalu, eurooppalaisesti kehitetty ja vapaasti ladattavissa. Ne voi liittää kuvaelementtinä ohjelmiin ja kioskisivuille.

LÄHTEET Euroopan komissio / DG CONNECT: EU:n kuvakkeet tekoälyn tuottaman sisällön merkitsemiseen (digital-strategy.ec.europa.eu, viitattu 10.6.2026) · Tekoälyn tuottaman sisällön läpinäkyvyyttä koskevat käytännesäännöt, jakso 2 · tekoälysäädös, asetus (EU) 2024/1689, 50 artiklan 4 kohta.